

A Nemzeti Választási Bizottság

522/2018. számú határozata

A Nemzeti Választási Bizottság a Petőfi Kulturális Közhasznú Nonprofit Kft. [5900 Orosháza, Kossuth L. u. 3., képviseli: Nánási János (a továbbiakban: Beadványozó)] által benyújtott fellebbezés tárgyában – 11 igen és 1 nem szavazattal – meghozta a következő

határozatot:

A Nemzeti Választási Bizottság a Békés Megye 04. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Bizottság (a továbbiakban: OEVB) 61/2018. (III. 12.) számú határozatát helybenhagyja.

A határozat ellen a meghozatalától számított 3 napon belül az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet személyesen, levélben vagy elektronikus dokumentumként a Kúriához címzett bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet nyújthat be a Nemzeti Választási Bizottságnál (1054 Budapest, Alkotmány u. 3., levélcím: 1397 Budapest, Pf.: 547., e-mail: nvb@nvi.hu). A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb 2018. március 19-én 16.00 óráig megérkezzen. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem elektronikus dokumentumként való benyújtása esetén a kérelem benyújtójának jogi képviselője minősített elektronikus aláírásával látja el a kérelmet. Az elektronikus dokumentumként benyújtott kérelem mellékleteit oldalhű másolatban elektronikus okirati formába kell alakítani. A bírósági eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgával rendelkező személy – a szakvizsga-bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával – saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat. A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A felülvizsgálati kérelem benyújtóját tárgyi illeték-feljegyzési jog illeti meg.

Indokolás

I.

[Az első fokon eljáró választási bizottság döntése és az azt megalapozó tényállás]

Az OEVB 2018. március 9-én és március 10-én benyújtott kifogások alapján eljárva vizsgálta az Orosházi Élet c. kiadvány 2018. március 9-én megjelent lapszámát. Kifogástevők azt sérelmezték, hogy a lapszámban a FIDESZ-KDNP országgyűlési képviselője, egyben választókerületi jelölt Simonka György az összesen 8 oldalas újságban többször megjelenik, 3 alkalommal említésre kerül, 2 fényképet is közölnek róla, miközben más jelölő szervezettel kapcsolatos hír annak ellenére sem jelenik meg, hogy a választókerülettel összefüggésben országos hírértékkel is bíró események történtek, illetve országosan széles körben ismert politikus is látogatott a választókerületbe. Mindezzel kifogástevők álláspontja szerint a lap megsértette a jelöltek, jelölő szervezetek közötti esélyegyenlőség elvét.

Az OEVB a kifogásokat egyesítve bírálta el, és 61/2018. (III. 12.) határozatával megállapította, hogy Orosháza Város Önkormányzatának Orosházi Élet című sajtóterméke 2018. március 9-én megjelent XXIII. évfolyam 9. számában megsértette a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt, a jelöltek és jelölő szervezetek közti esélyegyenlőség alapelvét azzal, hogy Simonka György, a FIDESZ-KDNP közös országgyűlési képviselőjelöltjét népszerűsítette.

Az OEVB a Petőfi Kulturális Közhasznú Nonprofit Kft.-t a további jogsértéstől eltiltotta, felhívta a lapszámmra mutató link eltávolítására, és kötelezte határozata rendelkező részének közzétételére következő lapszámában.

Az OEVB indokolásában megállapította, hogy a fotók és a képviselő nevének említése a 8 oldalas újságban azért, hogy egyetlen más jelölőszervezetről, illetve jelöltről sem tesz említést, túlzónak minősül. A települési önkormányzati üzenetek önállóan nem minősülnek politikai reklámnak, de összességében a lapszám alkalmas volt arra, hogy helyi szinten megbontsa a jelöltek, jelölő szervezetek közötti esélyegyenlőséget. Megállapította, hogy a médiatartalom azt a látszatot kelti, hogy az önkormányzati sajtótermék a kampányban semleges pozícióját feladva a jelenlegi országgyűlési képviselő szerepeltetésével egyben egy jelenlegi képviselőjelölt mellett tűnik fel, ezzel megsértve a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontját.

II.

[A fellebbezés tartalma]

Beadványozó 2018. március 15-én nyújtott be fellebbezést, amelyben vitatja az OEVB mérlegelési jogkörben hozott döntését. Álláspontja szerint lapjuk nem sértette meg az esélyegyenlőség elvét.

Indokai szerint választási etikai kódexet alkottak, amelyet a jelölő szervezetek részére megküldtek, és annak rendelkezései szerint jártak el. Véleménye szerint nem tájékoztathatnak olyan eseményekről, amelyekről nem rendelkeznek információval, illetve a különböző szervezetek megjelenését külön lapszámokban tudják összességében kiegyensúlyozottan biztosítani. Hivatalban lévő képviselőről adtak tájékoztatást, egyebekben pedig lejárató, egymást minősítő cikkeknek nem adnak teret.

Előadta továbbá, hogy a benyújtott kifogások egyfajta negatív kampány részét képezik, és a kiegyensúlyozottság igazolására csatolta a 2018. március 14-én megjelent lapszámot is.

III.

[A Nemzeti Választási Bizottság döntése és jogi indokai]

A fellebbezés nem alapos.

A Nemzeti Választási Bizottság a Ve. 231. § (4) bekezdése szerint a másodfokú eljárás keretében a sérelmezett határozatot, valamint az azt megelőző eljárást vizsgálja.

A Ve. 141. §-a szerint kampánytevékenység a kampányeszközök kampányidőszakban történő felhasználása és minden egyéb kampányidőszakban folytatott tevékenység a választói akarat befolyásolása vagy ennek megkísérlése céljából.

A Ve. 146. § b) pontja alapján politikai hirdetés az ellenérték fejében közzétett, valamely jelölő szervezet vagy független jelölt népszerűsítését szolgáló vagy támogatására ösztönző, illetve azok nevét, célját, tevékenységét, jelszavát, emblémáját népszerűsítő, sajtótermékben közzétett médiatartalom vagy filmszínházban közzétett audiovizuális tartalom. A Ve. 148. § (1) bekezdés második fordulata szerint a sajtótermékben közzétett politikai hirdetésnek azonnal felismerhetőnek és más médiatartalmaktól megkülönböztethetőnek kell lennie.

A fenti rendelkezések értelmezésével kapcsolatban a Kúria Kvk.III.37.236/2018/4. számú végzésében megállapította, a „Ve. 146. § b) pontja szerinti politikai hirdetés Ve. 148. §-ában meghatározott szigorú – és egyenlő megjelenési esélyeket biztosító – feltételei közötti közzétételén túlmenő választási kampánytevékenységet helyi önkormányzat sajtóterméke nem folytathat. Választási kampánytevékenység a Ve. 141. §-a alapján kampányeszközök kampányidőszakban történő felhasználása és minden egyéb kampányidőszakban folytatott tevékenység a választói akarat befolyásolása vagy ennek megkísérlése céljából”. Az ilyen jellegű ügyekben tehát azt kell vizsgálni, „hogy a kifogásolt önkormányzati sajtótermék a Ve.141.§-ának második fordulata szerinti olyan kampányidőszakban folytatott tevékenység-e, amely a választói akarat befolyásolására vagy ennek megkísérlésére irányul, magyarán a helyi önkormányzat – sajtótermékének tartalmával – valamely jelölt vagy jelölő szervezet mellé állt-e. Ez azt is jelenti egyben, hogy szemben egy nem állami, önkormányzati médiatartalom-szolgáltatóval, az önkormányzati lapok szerkesztői szabadságnak korlátját jelenti a helyi közhatalom választási kampányban elvárt és a Ve.2.§ (1) bekezdés c) pontjából következő semleges pozíciója”.

A Bizottság a sajtóterméket megvizsgálva egyetért az OEVB azon következtetésével, hogy a csekély lapterjedelemre tekintettel a többszöri, hangsúlyozottan pozitív és nem csak a fennálló megbízatással, de a jelölti mivoltával is összeköthető megjelenítések miatt a sajtótermék azt a látszatot keltette, hogy semleges pozícióját feladva állást foglal a jelölt mellett. Ezt a megállapítást erősíti az, hogy más jelölt semmilyen módon nem szerepelt a lapszámban, miközben egyértelműen kapcsolhatók voltak személyükhöz közérdeklődésre számot tartó ügyek (ajánlással való visszaélések miatt indított választási és büntetőjogi eljárások).

A Nemzeti Választási Bizottság nem fogadta el Beadványozó azon érvelését, hogy a 2018. március 14-i lapszámban már több jelölt szervezettel kapcsolatban is megjelentek híradások. A Kúria idézett végzése alapján „míg a mozgóképből és a hangból álló médiaszolgáltatásokban közzétett médiatartalom műsorszámokból áll, addig nyomtatott sajtótermék esetén az egyes lapszámok cikkekből és képekből tevődnek össze. Ahogyan lineáris médiaszolgáltatás esetén egyes kiragadott műsorszámok általában nem alkalmasak a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjának megsértésének megállapítására, és az egymásra tekintettel közölt műsorszámokat főszabály szerint együttesen kell értékelni, ugyanígy a nyomtatott sajtótermék esetében az egy lapszámot alkotó cikkek és képek összességét kell értékelni. (...) Amennyiben a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontja szerinti alapelv sérelme csak a kampányidőszaki lapfolyam egésze vonatkozásában lenne vizsgálható, az lényegében kizárná a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontja megsértésének hatékony vizsgálatát és szankcionálását”.

Ugyanígy nem releváns a Beadványozó által hivatkozott etikai kódex, amelynek tartalma a jogorvoslati eljárásban eredményesen nem hivatkozható. A választási szervek minden esetben az irányadó jogszabályok tartalmát kell figyelembe venniük döntésük meghozatalakor.

Nem tekinthető érdemi érvnek Beadványozó azon hivatkozása sem, amely szerint a benyújtott kifogások negatív kampány részének tekinthetők.

Mindezek alapján a sajtószabadságról és médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 1.§ hatálya alá tartozó médiaszolgáltató marasztalásának van helye, így a Bizottság az OEVB határozatának helybenhagyásáról döntött.

A fentiekben kifejtett indokok alapján a Nemzeti Választási Bizottság a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

IV.

[A határozat alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezések]

A határozat a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontján, a Ve. 141. §-án, 146. §-án, 148. §-án, 231. § (5) bekezdés a) pontján, az Smtv. 1. §-án, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 222. § (1) bekezdésén, a 223. § (1) bekezdésén, a 224. § (1)-(2) és (5) bekezdésén, az illetékekről szóló tájékoztatás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdés s) pontján alapul.

Budapest, 2018. március 16.

Prof. Dr. Patyi András

a Nemzeti Választási Bizottság

elnöke